

Dagthema: Nooit houdt het stromen op

Overweging 30 oktober– Henk Kemper

“...“Ze zullen niet meer naar de waarheid luisteren maar naar verzinsels.” Klinkt behoorlijk onheilspellend, maar ...”

Openingsgebed

Aan God die al wat is, geschapen heeft en leidt,
aan Hem die door ons genoemd mag worden:
Vader,
dragen wij in eerbied dit samenzijn op.

Wij delen brood, wij delen wijn,
en wij ontmoeten elkaar in de Naam van de
Vader,
de Zoon en de heilige Geest. Amen.

Lied: Boek jij bent geleefd *H.Oosterhuis/A.Oomen*

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
In mijn letters staat geschreven
dat alleen de geest doet leven.
Licht en adem is de geest.
Daarom ben ik neergeschreven:
dat je zonder angst zult leven
wat je leest.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Wou je leven met zovelen,
hier op aarde, moet je delen:
licht en adem, geld en goed.
Wie maar leeft om meer te krijgen
die zal sterven aan zijn eigen
overvloed.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Mozes heeft de weg gewezen,
hoor de woorden der profeten:
licht en adem zal er zijn.
Als je mens wordt zoals Jezus.
Liefde als een mens aanwezig,
wijn van liefde, brood des levens, zoals hij.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.-
Niemand weet hoe jij moet leven,
nergens staat het opgeschreven,
liefde tegen liefdespijn,
vriendschap tegen duizend vrezes,
zoet dat bitter kan genezen,
mens voor mensen, recht en vrede,
licht en adem, heel veel leven,
mag je zijn.

Vrouw, waar is je broer?
mens, waar is je zusje?
't Meeste van een mensenleven
wordt het minste opgeschreven:
hoe zij trouw zijn aan elkaar.
Lijden, sterven, liefde leren,
zouden wij dat ook proberen,
werd het waar.

Welkom en inleiding

Goedemorgen, mede namens Ellen die vandaag mee voorgaat. Wat fijn om iedereen weer te zien in dit huis dat bevolkt wordt door mede-zoekers, op weg naar een rechtvaardige wereld. We zijn vandaag als gemeenschap aanwezig in de Amstelkerk. In mijn gevoel altijd een beetje 'second best,' maar dat komt ook door mijn historie met het gebouw, met de mensen en wat niet al. In januari 2024 bestaat de Stichting liefst 50 jaar en zelfs daarvóór liep ik al in de gemeenschap van toen mee.

Ook een woord van welkom aan onze 'zoom-deelnemers.' Je bent weliswaar op afstand en vindt deze manier van aanwezig zijn misschien ook 'second best,' maar je bent niet minder welkom en betrokken. Weet dat je ook elke week weer welkom bent in ons fysieke midden en dat we je ook wel een beetje missen.

Naast het thema van vandaag "Nooit houdt het stromen op" schenken we ook aandacht aan Allerzielen. Dat is misschien een beetje extra speciaal omdat het vandaag op de dag af 10 jaar geleden is dat onze geliefde Hedwig overleed. We denken aan haar. Straks is er voor iedereen ruimte om een kaarsje neer te zetten voor hen die je wilt gedenken. Voor Hedwig steek ik nu alvast dit kaarsje aan.

Het koor zingt vandaag het lied "Levend Woord." Een primeur voor ons. Vanaf de eerste keer dat ik kennisnam van dit lied was ik er door geraakt. Niet alleen door de muziek die zó prachtig is. De tekst is zo krachtig, zo intens, dat de tekst je wel móet raken. Naar het einde van het lied toe wordt de tekst bijna een statement.

Levend woord is de titel. Wanneer leeft een woord? Kán een woord leven? Kan een woord in ons leven? Het lied zegt dat het woord, dat Levend Woord in ons is, in ons wezen, in onze kern en dat dat door niets of niemand kan worden uitgewist. Niets kan het doen verstommen, juist omdat het deel uitmaakt van ons diepste zijn. Het is ons gegeven en in ons geworteld. Het moet ten koste van alles gaan waar het niet gaan kan en het moet zichtbaar zijn in ons doen en laten. Het is dan ook geen gewoon woord, maar een levend woord, door heiligheid aangeraakt. Het doet en rommelt in ons ten dienste van ons, de mensen, Gods schepping.

Woorden zijn al wat wij mensen hebben om elkaar te spreken, te verstaan en te bemoedigen. Als woorden niet meer in staat zijn om elkaar te bereiken is discussie, is gesprek, is dialoog en elkaar begrijpen onmogelijk. Wanneer we dialoog uit de weg gaan is het allemaal wel erg ingewikkeld aan het worden, want dan bereiken we elkaar niet meer, verstaan we elkaar niet meer en begrijpen we elkaar evenmin.

Een man en een vrouw hadden de hele avond ruzie en toen ze naar bed gingen zeiden ze niets meer tegen elkaar. Het was voor dit echtpaar (ik heb het gelukkig niet over Yvon en mij) niet ongebruikelijk om de strijd een dag of drie vol te houden, maar deze keer zat de man er mee in zijn maag. Hij moest namelijk de volgende ochtend om 04.30 opstaan om een belangrijke vlucht te halen. Maar omdat hij zwaar sliep had hij zijn vrouw nodig om hem op tijd te wekken. Ineens kreeg hij een slimme inval en terwijl zijn vrouw in de badkamer was schreef hij een briefje: "Wil je me alsjeblieft om 04.30 uur wekken, ik moet een vliegtuig halen." Hij legde het briefje op het kussen van zijn vrouw, draaide zich om en viel in slaap. De volgende ochtend..... Ach nee... Laat me de afloop van dit verhaal bewaren voor het einde van deze viering.

Laten we, ter voorbereiding op wat komen gaat, ons hoofd leegmaken en ruimte maken voor de woorden van God. Dat we open staan voor zijn wijsheid. Dat we rust vinden in ons hart om De Ene toe te laten.

Lied: Met niets van niets

H. Oosterhuis / T.P.Oosterhuis

Met niets van niets ben jij begonnen,
hebt sprakeloos het licht gezegd,
de tijd bepaald, het land gewonnen,
de zeeën op hun plaats gezet.

De ban der duisternis gebroken
en het werd morgen, dag na dag,
een wereld in het licht gesproken,
een mensheid die beginnen mag.

Geen eind in zicht. Geen rust gevonden.
Het langste deel nog niet gegaan,
Geen engel met ons meegezonden
om nacht en ontij te verslaan.

Met licht van licht heb jij geschreven
jouw boek dat ons het leven redt,
de woorden van je trouw gegeven.
En van dit lied de toon gezet.

Eerste lezing: Matteus 5, 43-48 en 6, 1-4

Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: “Je moet je naaste liefhebben en je vijand haten.” Dit zeg Ik daarover: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen; alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel. Hij laat zijn zoon immers opgaan over goede en slechte mensen en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Is het een verdienste als je liefhebt wie jou liefheeft? Doen de tollenaars niet net zo? En als jullie alleen je broeders en zusters vriendelijk bejegenen, wat voor uitzonderlijks doe je dan? Doen de heidenen niet net zo? Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is.

Let op dat jullie je gerechtigheid niet tentoonspreiden om door de mensen gezien te worden. Dan beloont jullie Vader in de hemel je niet. Dus wanneer je iemand iets geeft uit barmhartigheid, bazuin dat dan niet rond, zoals de huichelaars doen in de synagoge en op straat om door de mensen geprezen te worden. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. Als je iets uit barmhartigheid geeft, laat dan je linkerhand niet weten wat je rechterhand doet. Zo blijft je gift in het verborgene, en jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

Lied: Lied van alle dagen

H.Oosterhuis / A.Oomen

Nooit hoorden wij andere stemmen dan de onze.
Nooit waren er handen die doen
wat handen niet kunnen.
Nooit andere goddelozer mensen dan wij.

Maar er was daglicht,
alle dagen, wat ook gebeurde,
alsof wij liepen over een onzichtbaar weefsel,
boven de afgrond gespannen,
dat niet scheurde.

Nooit werd iemand weggetild uit de tijd.
Maar soms even wordt lijden opgeschort
of dragen mensen het samen.
Zo zouden wij moeten leven.

Tweede lezing: Lukas 19, 1-10

Jezus ging Jericho in en trok door de stad. Er was daar een man die Zacheüs heette. Deze Zacheüs was hoofdtollenaar, en hij was erg rijk. Hij wilde Jezus zien, om te weten te komen wat voor iemand het was, maar dat lukte hem niet vanwege de menigte, want hij was klein van stuk. Daarom liep hij snel vooruit en klom in een vijgenboom om Jezus te kunnen zien wanneer Hij voorbijkwam. Toen Jezus daarlangs kwam, keek Hij naar boven en zei: 'Zacheüs, kom vlug naar beneden, want vandaag moet Ik in uw huis verblijven.' Zacheüs kwam meteen naar beneden en ontving Jezus vol vreugde bij zich thuis. Allen die dit zagen, zeiden morrend tegen elkaar: 'Hij is het huis van een zondig mens binnengegaan om onderdak te vinden voor de nacht.' Maar Zacheüs was gaan staan en zei tegen de Heer: 'Luister, Heer, de helft van mijn bezittingen zal ik aan de armen geven, en als ik iemand iets heb afgeperst, zal ik het viervoudig vergoeden.' Jezus antwoordde: 'Vandaag is dit huis redding ten deel gevallen, want ook deze man is een zoon van Abraham. De Mensenzoon is gekomen om te zoeken en te redden wat verloren was.'

Levend woord Jannet Delver (naar Hildegard von Bingen)/ *In evangelium*
Mariëtte Harinck

Woord door klank, door heiligheid aangeraakt
vloeit als purperrood bloed uit de hemel,
dat onderhuids kloppend gaat,
zuurstof geeft,
kiemkracht tot bloesem brengt,
liefde als dauw. (2x)

Nooit houdt het stromen op,
zelfs koude adem
adem van dood
kan dit woord niet weerstaan. (3x)

Overweging

"Er komt een tijd dat de mensen de heilzame leer niet meer verdragen, maar leraren om zich heen verzamelen die aan hun verlangens tegemoet komen en hun naar de mond praten.

Ze zullen niet meer naar de waarheid luisteren, maar naar verzinsels. Jij echter moet in alles nuchter zijn, lijden onder het kwaad, werken als verkondiger van het evangelie, en je dienende taak vervullen.”

Zo luidde twee weken geleden de openingstekst van de viering waarin Diana voorging. Een tekst die komt uit het boek Timotheüs, hoofdstuk 4.

Omdat veertien dagen geleden de viering van vandaag en de thematiek die ik wil aansnijden al rondzoemde in mijn hoofd, dacht ik meteen dat de tekst aansluit bij onze huidige zorgen, grote vraagstukken en wereldproblematiek. Er komt een tijd dat de mensen de heilzame leer niet meer verdragen maar alleen luisteren naar hen die aan verlangens tegemoet komen en de mensen naar de mond praten.

De kranten en de boekbesprekingen daarin staan bomvol met artikelen over het individu, de eigen ontplooiing en het belang van je eigen ontwikkeling. Begrijp me niet verkeerd, ik ben natuurlijk vóór de ontplooiing van eenieder, maar als daarmee het -ik- centraal komt te staan en het -wij- niet meer in de buurt, dan vind ik dat er iets grondig mis is.

Timotheüs zegt: “Ze zullen niet meer naar de waarheid luisteren maar naar verzinsels.” Klinkt behoorlijk onheilspellend, maar zeg eens eerlijk: zijn we al niet een klein beetje op weg? Complottheorieën, verdraaiingen van de waarheid, leugens en bedrog.

Over de oorlog in Oekraïne en de drijfveer van een op macht beluste dictator hoeven we het niet te hebben. De bevolking wordt zand in de ogen gestrooid en wie durft opstaan is zijn leven niet zeker. China dan: een evenzeer op macht beluste eenling houdt zich niet aan de gangbare twee ambtstermijnen, maar heeft zijn zaakjes zo geregeld dat hij bijna onbepaald aan de macht kan blijven. Met alle lucratieve voordeeltjes van dien uiteraard. Xi Jing ping-ping zullen we maar zeggen.

Er zijn nog tal van voorbeelden aan te halen, maar laten we dat maar niet doen, want liever wil ik kijken naar de teksten van de lezingen van vandaag. Twee teksten die het doen en laten van Jezus van Nazareth belichten.

Mattheüs tekende op dat Jezus reageerde op de uitspraak dat je je naaste moet liefhebben en je vijand moet haten. Zeg nou zelf, dat klinkt niet onlogisch.

Zoals vaker keert Jezus de zaak weer eens om. Hij zegt dat je je vijand juist moet liefhebben en voor hem moet bidden. Dat is wel een dingetje: je vijand liefhebben? Ja, zegt Jezus, want alleen als je dat opbrengt gedraag je je als kind van de Vader in de hemel. Jezus maakt het nog een graadje erger, want hij zegt: “God laat de zon opgaan over goede én slechte mensen. Het is geen

verdienste als je liefhebt die jou liefheeft. Het is dus geen verdienste als je je broeders en zusters vriendelijk bejegt. Dat doen immers alle mensen, slechte en goede. Als je ook de mensen die je niet liefhebt, die niet je broeder of zuster zijn, tóch kunt liefhebben, dán doe je de woorden van God de Vader. En doe het niet zo opzichtig, zegt Jezus erbij. Alleen huichelaars doen opzichtig goed. Zodat zoveel mogelijk omstanders hun weldaden zien. Niet nodig, zegt Jezus. Goed doen kan in stilte en anonimiteit.

Jezus is voor ons een toonbeeld en een voorbeeld van hoe het zou kunnen en zelfs moeten. Hij doet het voor bij zijn bezoek aan de tollenaar Zacheüs. Niet zomaar een tollenaar, nee, de hóófdtollenaar. Gehaat door zijn omgeving, want het was immers de man die de belasting van de bezetter inde en doorspeelde naar de keizer. En om er zelf ook wat beter van te worden deed hij ervoor zichzelf nog een leuk bedragje bovenop. Het is bij deze man, dat Jezus gaat dineren. Vind je het gek dat de omstanders daar een mening over hadden. Zij veroordeelden sowieso Zacheüs, maar nu doet die malle Jezus iets dat ze niet voor mogelijk hielden. Jezus, de man die zei dat iedereen met zijn naaste rekening moet houden. Die lijkt hier te gaan heulen met een verrader, een man die het volk uitkleedt ten gunste van de eigen portemonnee en bij de keizer in het gevele wil komen.

In het verlengde van de lezing van Mattheus doet Jezus hier precies wat hij zei: "Heb je vijanden lief en bid voor ze. Want het verhaal leert ons dat Jezus een hoger doel had. Het wonder van het verhaal van Jezus en Zacheüs is, dat Zacheüs zijn fouten inzag en zijn fouten zou rechtzetten. Jezus toont hierover zijn vreugde. Hij heeft iemand gevonden die verloren leek, maar hij heeft Zacheüs tot inkeer gebracht en die man gaat rechtzetten wat hij fout deed in Gods ogen.

Het lijkt een beetje op het verhaal van de verloren zoon. De omgeving is boos over de goedheid van de vader, maar de vader heeft oog voor de teruggekeerde zoon.

Jezus is voor ons al eeuwen een lichtend voorbeeld. Vaak denken we dat we niet kunnen tippen aan zijn goedheid, zijn mildheid, zijn vergevingsgezindheid. Maar eigenlijk wijst hij ons steeds op onze mogelijkheden. Hij zegt dat goedheid is ingebakken in de mensen. We hoeven ons alleen aan simpele uitgangspunten te houden. Uitgangspunten die door God ook al veel langer vóór Jezus' optreden aan de mensen waren gegeven.

In de vorm van de stenen tafelen bijvoorbeeld. De tabletten die Mozes van God ontving.

Jezus pakt als het ware de oude woorden op en geeft er nieuwe dimensies aan. Legt het zo eenvoudig uit. Zo veel uitnodigender dan het oud-testamentische beeld van een God die je zonden bijhoudt en straf in het vooruitzicht stelt.

Jezus begreep, in mijn ogen, dat het verhaal van God met de mensen bestaat, dat God er is en dat wij met hem verbonden zijn in goedheid en trouw.

Zijn woorden zijn zoals in het lied dat vandaag de primeur had:

Heilige woorden, afkomstig uit de hemel. Woorden die onder onze huid gaan zitten, deel uitmaken van onszelf en onze existentie. Die ons leven geven, zuurstof om te ademen en levenskracht geven.

Die woorden, die boodschap is als een constante stroom die blijft gaan als wij dat woord levend houden. In de praktijk brengen, waarmaken.

We moeten er op vertrouwen dat we dat gezamenlijk kunnen. Immers, de meeste mensen deugen. Maar daar ligt helaas bijna nooit de focus op. De media en de aandacht gaan te vaak uit naar misstanden en naar hen die een negatief stempel op de geschiedenis zetten. Dat is jammer, want de overgrote meerderheid wil het goede voor de mensheid.

We moeten niet vergeten dat we als mens een oerverlangen hebben naar goed-doen. We moeten niet vergeten dat de grote meerderheid wel vertrouwen kan op het stromen van goedheid en liefde.

Als we met genoeg mensen zijn die het goede doen voor anderen, dan zal vrede en recht het uiteindelijk winnen. Want de woorden van God zijn zo krachtig, dat ze niet gestopt kunnen worden. Nooit houdt het stromen op. Zelfs koude adem of de adem van de dood kunnen het heilige, levende woord niet weerstaan. Het móét er zijn, het moet gedaan worden.

Het is aan ons om er de schouders onder te zetten en werk te maken van Gods schepping: mensen, dieren, natuur, de aarde en alles wat daarop leeft.

Moge het zo zijn dat wij werk maken van dit heilige woord.

Pianomuziek door Stephanus Harsono

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in een wereld vol liefde,

een wereld van God, een God die altijd dicht bij je is.

Ik geloof dat Jezus is gekomen uit liefde voor de mens -

zonder onderscheid naar kleur, geaardheid, rang of stand.

Ik geloof in zijn opdracht:
heb je naaste lief en probeer dat waar te maken.

Ik geloof in een gemeenschap die mensen verder helpt.
En ik weet zeker, dat God naar ons glimlacht
en zijn licht over ieder van ons laat schijnen.
Amen.

Collecte

*Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke/ jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen of een digitale gift doen via onderstaande QRcode: Iedere bijdrage wordt erg op prijs gesteld.
Hartelijk dank!!!*

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek en mogelijkheid voor de 'zoom-deelnemers' om een intentie uit te spreken.

Allerzielen

We gedenken allen die ons in de dood zijn voorgegaan

Lied: Herschep ons hart

H.Oosterhuis / T.Löwenthal

1.Koor 2.Allen

Herschep ons hart, heradem ons verstand,
dat wij elkaar behoeden en doen leven.

Maak ons tot uw gemeente,
wees de stem die ons geweten wekt.

Verberg u niet, verberg u niet.

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Lied: Jij nog Naamloze

H.Oosterhuis/A.Oomen

Ander, ouder, iemand in ons verborgen:
plotseling, oplaaiend vuur van visioenen,
aanschijn der aarde vernieuwend. (2x)

Rede, dwaasheid, hart, onbedwingbare
die ons weten doet wat wij niet weten,
wat onmogelijk is bij mensen en goden.
Ingepakt in wolken schoorvoetend gaan wij.
In onze handen klemmen wij wichelroeden,
spiegels en zwaarden.

En neerdrukt ons droefheid om het gedane,
om niet te keren woorden,
om wat groeide, om wat versteende, verwaaide.

Jij, nog naamloze, ademt ons open
en wekt in ons weerbarstig geheugen
wat wij zagen met onze vroegste ogen.

En doet ons gaan in tranen maar ongebroken
door de nacht van de schepping
en houdt ons gaande naar een nieuwe geboorte:
blinde muren zacht licht, water geworden
en aan de overzijde rozensteden
en de zang van de lijster.

Gedachte bij het thema

Heer, leer me te lijken op mijzelf.
Geef me de moed om niet te liegen,
niet tegen mijzelf en niet tegen de ander.
De ander en ik eten hetzelfde brood,
omdat wij aan elkaar gelijk zijn.
Wij lijden toch hetzelfde lijden,
wij delen toch dezelfde vreugde.
Geef me de moed om iemand te vergeven
die mij bezeerd heeft. Heer kom mij te hulp
wanneer ik soms de oplossing niet zie.

Heer, leer mij te lijken op mijzelf,
niet meer te zijn dan u met mij bedoeld hebt.
Leer me te doen wat ik moet doen.
Geef me geduld en heb geduld met mij.
Laat me Uw kind zijn in het Kind van Kerstmis
dat groeide tot een man die niet kon liegen.
Die mij mijn deel gaf van zijn eigen brood,
als een gelijke.
Heer, leer me te lijken
op mezelf, gebeeldhouwd met Zijn trekken.

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

Activiteiten en informatie voor de komende periode

Zie ook de achterpagina van dit liturgieboekje

Lied: Voor de zevende dag

H.Oosterhuis/A.Oomen

1.koor 2.allen

Wek mijn zachtheid weer.
Geef mij terug de ogen van een kind.
Dat ik zie wat is.
En mij toevertrouw.
En het licht niet haat.

Slotwoorden

We zijn aan het einde van de viering gekomen.

Tijd om elkaar een goede zondag en een voorspoedige week te wensen.

Jullie hebben nog het laatste stukje tegoed van het verhaal over de man en de vrouw die niet meer communiceerden, omdat ze ruzie maakten.

De man had dus voor het slapen gaan een briefje neergelegd op het kussen van de vrouw met het verzoek om hem te wekken om 04.30 uur.

De volgende ochtend werd hij wakker en keek op de klok. Het was 08.00 uur.

Woest omdat hij zijn vlucht had gemist, wilde hij zijn vrouw gaan zoeken om haar eens eventjes goed de waarheid te zeggen, toen hij een briefje op zijn nachtkastje zag liggen met daarop de woorden: "Het is 04.30 uur, opstaan!"

Laten we gaan, maar niet voordat we vragen om Gods onmisbare zegen.

Zegen:

Naar Numeri 6, 24-26

De Eeuwige zegene u en behoede u;

de Levende doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig;

de Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede.

Allemaal en mooie zondag gewenst.

De zoomers thuis kunnen even koffie gaan zetten en...

wij hier zien elkaar straks bij de koffie die al staat te geuren.